

KEKSA BEMORLARDA REVMATOID ARTRITNING KECHISHI

Toshkent Pediatriya Tibbiyot Oliygohi

Kafedra: Ichki kasalliklar, nefrologiya va gemodializ

Ilmiy rahbar: Ikramova Aziza Shakirovna

3-kurs davolash ishi fakulteti talabasi Giyasova Munisa

Annotatsiya: Biz ilmiy izlanishning tadqiqot materiali sifatida TTA ademiyasi 1-sonli klinikasining terapiya bòlimidagi revmatoid artirit bilan kasallangan bemorlarni 1 yil davomida kuzatdik . Izlanishlarimiz to'g'ridan-to'g'ri proektsiyada revmatoid omil (RF), siklik sitrulinlangan peptidga antitelolarni (SSPA), qo'l va oyoqlarning rentgenologik tekshiruvini (R-guruhi) aniqlashga qaratilgan.

Kalit so'zlar: Revmatoid artirit, autoimmun yallig'lanish, atipik kechish, to'g'ridan-to'g'ri proektsiyada revmatoid omil (RF), siklik sitrulinlangan peptidga antitelolarni (SSPA), rematoid tugun , vaskulit, 2010 ACR/EULAR

Aktuallik. Revmatoid artirit (RA) kattalardagi eng keng tarqalgan autoimmun yallig'lanishli qo'shma kasallikdir. Keksa bemorlarda RA muammosi (KRA), yosh bemorlardagi (4-6%) RAga qaraganda ko'p tarqalishi, atipik kechishi va tez-tez uchraydigan kasalliklar bilan uchrashi bilan bog'liqdir.

Maqsad. Bizning ochiq kuzatuv tadqiqotimizning maqsadi KRA tashxisidagi xatolar sabablarini o'rganish.

Materiallar va usullar. Kuzatuv guruhi 60 yoshdan keyin tashxis qo'yilgan RA (ayollarning 77,7%) (RA ACR/EULAR 2010 tasnifi mezonlari) bo'lgan 26 bemordan iborat edi. Tekshiruv umumiy klinik tekshiruvdan tashqari, to'g'ridan-to'g'ri proektsiyada revmatoid omil (RF), siklik sitrulinlangan peptidga antitelolarni (SSPA), qo'l va oyoqlarning rentgenologik tekshiruvini (R-guruhi) aniqlashni o'z ichiga oladi. Kuzatuv muddati - 1 yil bo'lib, bemorlarni takroriy to'liq tekshiruvi bilan olib borildi. RA tashxisidagi xatolar tahlili o'tkazildi. Maqolada bir qator klinik kuzatuvlar keltirilgan.

Natijalar. RAning tizimli ko'rinishlari 9 bemorda (34,6%) kuzatilgan, revmatoid tugunlar (5 bemor - 19,2%) va vaskulit (15,4%) ko'proq uchraydi. Bemorlarning 50% da RF aniqlandi, SSPA - 17 kishida (65,4%). 15 (58%) da rentgenografiyada eroziv o'zgarishlar kuzatilgan. Birgalikda kechuvchi kasallik 22 (84,6%) bemorda mavjud bo'lib, har bir bemorga o'rtacha 3 dan ortiq kasallik to'g'ri keladi. Tadqiqot guruhidagi 7 (27%) bemorlarda bir yil o'tgach, qayta tekshiruvdan so'ng tashxis o'zgartirildi: 4 tasida - mikrokrystalik artiritga, 1 tasida - polioosteoartrit, paraneoplastik artirit va

polimiyolgiya revmatikasi aniqlandi. Barcha bemorlar 2010 yilgi ACR/EULAR RA tasniflash mezonlariga javob berishdi va 7 tadan 4 tasida ijobiy RF bor edi.

Xulosa. Olingan natijalar kasallikning atipik boshlanishi bilan bog'liq bo'lgan KRA diagnostikasi va differentsial diagnostikasining murakkabligini, komorbidlikning mavjudligini tasdiqlaydi. RA uchun 2010 ACR/EULAR tasniflash mezonlarini qo'llash ko'pincha RA ning ortiqcha diagnostikasi (bizning tadqiqotimizda 20% dan ortiq) va diagnostika xatolariga olib keladi. Ehtimol, KRA uchun maxsus mezonlarni ishlab chiqarish kerakdir, bu erda SSPAni ahamiyati, RFga qaraganda ko'proq diagnostik muhim tomoni bor (sog'lom keksalarda RF tez-tez aniqlanishini inobatga olingan holda); balki kasallikni manfiy diagnostik ahamiyatini inobatga olib, quyidagi ko'rsatkichlarni kiritish lozim (giperurekemiya, sinovial suyuqlikda natriy monourat kristallarini topilishi, anamnezida saraton kasalligi). Bizning fikrimizcha, RA ning radiologik mezonlarini ham inobatga olish kerak. KRA bo'yicha, kop markazli, rejalashtirilgan maxsus tekshiruv o'tkazish lozim.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. <https://ru.wikipedia.org>.
2. Haynes, Barton F., E. William St Clair, and David S. Pisetsky. Rheumatoid arthritis. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins, 2004
3. Carrasco, M. Garcia. Avances En Artritis Reumatoide. Springer-Verlag Telos,.
4. Abdig'affor Gadayev. Ichki kasalliklar: tibbiy-ilmiy nashr / A.Gadayev. – Toshkent: Muharrir nashriyoti, 2021
5. Галушко Е.А., Насонов Е.Л. Распространенность ревматических заболеваний в России. Альманах клинической медицины. 2018;

